

ماجرای قلیان اکسیژن در کافه‌های تهران چیست؟

شناسه خبر: ۱۴۱۵۹۹ شنبه ۸ اردیبهشت ۱۴۰۳ - ۱۱:۳۱

رئیس مرکز تحقیقات پیشگیری و کنترل دخانیات دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی درباره اجرای طرح مطالعاتی قلیان اکسیژن در ۱۰ استان توضیح داد.

به گزارش موج خبر، اخیراً بحث عرضه نوعی خاصی از قلیان تحت عنوان «قلیان اکسیژن» در برخی کافی شاپ‌ها و قهوه‌خانه‌ها خبرساز شده؛ موضوعی که ظاهراً در راستای اجرای طرح مطالعاتی وزارت بهداشت در ۱۰ استان کشور است؛ چراکه متخصصان و مسوولان سلامت همواره نسبت به شکستن قبح استعمال قلیان در میان خانواده‌ها و استعمال آن به صورت گروهی و سرگرمی و نهایتاً هم افزایش چندین برابری مصرف آن در زنان و مردان و بروز عوارض قلبی و تنفسی ناشی از آن در سنین پایین‌تر، هشدار داده‌اند.

دکتر غلامرضا حیدری مجری طرح مطالعاتی بررسی «قلیان اکسیژن» در واکنش به اخبار و فضای ایجاد شده درباره این طرح مطالعاتی، با تأکید بر اینکه «قلیان اکسیژن» استانداردهای وزارت بهداشت را دارد، اظهار کرد: مقدار گازهای اکسیژن و نیتروژن موجود در «قلیان اکسیژن» تنظیم شده و استاندارد است و حدود ۱۰ سال از زمان ثبت اختراع رسمی

این دستگاه در کشور می‌گذرد.

ماجرای گاز خنده در قلیان اکسیژن

رئیس مرکز تحقیقات پیشگیری و کنترل دخانیات دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی با اشاره به اخبار منتشر شده در شبکه‌های اجتماعی درباره قلیان اکسیژن خاطرنشان کرد: ادعای استفاده از گاز خنده در قلیان اکسیژن در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده که در پاسخ به ادعاهای مطرح شده باید گفت، استفاده از گاز خنده در قلیان اکسیژن صحت ندارد.

وی درباره ترکیب گازهای قلیان اکسیژن گفت: سهم اکسیژن از ترکیب گازهای به کار گرفته شده قلیان اکسیژن حدود ۸۰ درصد است و نیتروژن می‌تواند به میزان ۵ درصد به ترکیب گازها اضافه شود.

مجری طرح مطالعاتی بررسی دستگاه پاکدم ادامه داد: «اکسید نیتروژن» که با «گاز خنده» شناخته می‌شود، در قلیان اکسیژن وجود ندارد. «انتونوکس» که یک گاز بی‌ضرر به حساب می‌آید در قلیان اکسیژن استفاده می‌شود. پژوهش‌های متعددی درباره «انتونوکس» در سطح جهان انجام شده، یافته‌های این مطالعات از بی‌ضرر بودن این گاز حکایت می‌کند.

گاز انتونوکس اعتیادآور است؟

حیدری درباره اعتیادآور بودن انتونوکس اظهار کرد: انتونوکس از مسائلی مانند «ایجاد وابستگی»، «اعتیادآوری» و «گازهای خنده‌آور» تهی است. با توجه به ویژگی‌های انتونوکس باید گفت ادعاهایی که در ارتباط با قلیان اکسیژن مطرح شده یک بازی رسانه‌ای است.

وی درباره طرح مطالعاتی بررسی دستگاه پاکدم اظهار کرد: بررسی دستگاه پاکدم که توسط دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی انجام می‌شود یک طرح مطالعاتی به حساب می‌آید. این طرح مطالعاتی مورد تایید وزارت بهداشت واقع شده و «کد اخلاق» دارد.

نتایج تحقیقات؛ ملاک تصمیم‌گیری درباره قلیان اکسیژن

رئیس مرکز تحقیقات پیشگیری و کنترل دخانیات دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی با بیان اینکه در این طرح

مطالعاتی افرادی که از قلیان اکسیژن استفاده می کنند مورد نظرسنجی قرار می گیرند، افزود: هدف از اجرای نظرسنجی این است که مصرف کنندگان قلیان اکسیژن را ارزیابی کنیم. این ارزیابی ها به منظور بررسی مشکلات و عوارض احتمالی ناشی از مصرف قلیان اکسیژن است. با توجه به مشکلات و عوارض احتمالی ناشی از استعمال قلیان اکسیژن برای آینده این دستگاه تصمیم می گیریم.

وی گفت: در حال حاضر، قلیان اکسیژن در برخی استان ها مورد بررسی و تحقیق قرار گرفته است. پاسخ به پرسش های «آیا قلیان اکسیژن عوارض دارد؟» و «آیا قلیان اکسیژن می تواند به عنوان یک دستگاه بی ضرر معرفی شود؟» به عنوان پرسش های این طرح مطالعاتی طرح شده اند. پاسخ به این پرسش ها به گذر زمان نیاز دارد. این پروژه تحقیقاتی باید به مدت یک یا ۲ سال انجام شود که بتوان به پرسش های مطرح شده پاسخ داد.

اجرای طرح مطالعاتی در ۱۰ استان کشور

حیدری افزود: طرح مطالعاتی قلیان اکسیژن در شهر تهران انجام شده و مصرف کنندگان این دستگاه با «تست تنفسی» مورد ارزیابی قرار گرفته اند. نتایج تست تنفسی مصرف کنندگان قلیان اکسیژن نشان می دهد وضعیت تنفسی آنها نسبت به افراد عادی، کاملاً بالاتر است. نتایج به دست آمده می تواند ما را به مسیری هدایت کند که قلیان اکسیژن، مشکلات سلامتی ندارد.

وی افزود: البته تاکید می کنم که به طور قطع، اظهار نظر نهایی درباره قلیان اکسیژن به بررسی های کامل تر نیاز دارد. در نظر داریم افرادی که از قلیان اکسیژن استفاده می کنند در ۱۰ استان کشور مورد ارزیابی قرار دهیم. باز هم تاکید می کنم اخبار مربوط به عوارض و اعتیادآوری قلیان اکسیژن، یک بازی رسانه ای و کذب محض است.

رئیس مرکز تحقیقات پیشگیری و کنترل دخانیات دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی درباره جزئیات اجرای طرح تحقیقاتی قلیان اکسیژن اظهار کرد: مراکزی که قلیان های دخانی ارائه می دهند به صورت داوطلبانه در طرح تحقیقاتی شرکت می کنند. بر اساس استانداردهای وزارت بهداشت، درصد گازهای اکسیژن و نیتروژن قلیان اکسیژن تنظیم می شود. طرح تحقیقاتی در ۳ استان تهران، البرز و آذربایجان شرقی آغاز شده، همچنین امور مربوط به این طرح تحقیقاتی در استان بوشهر و شهر جیرفت در استان فارس در حال انجام است.

وی ادامه داد: استان های مازندران، زنجان، هرمزگان نیز به طرح تحقیقاتی قلیان اکسیژن اضافه می شوند.

طرح تحقیقاتی قلیان اکسیژن یک یا ۲ سال زمان نیاز دارد

حیدری درباره جامعه آماری طرح مطالعاتی قلیان اکسیژن نیز گفت: تعداد مراکز عرضه قلیان‌های دخانی که در طرح مطالعاتی قلیان اکسیژن شرکت کرده‌اند باید به «حجم نمونه» که در طرح علمی برآورد شده، برسند. میزان جامعه آماری باید به نحوی باشد که آمار و ارقام خروجی طرح تحقیقاتی از منظر آماری، «معنی‌دار» و «قابل تایید» باشد. این طرح تحقیقاتی به یک یا ۲ سال زمان نیاز دارد که میزان داده‌های مورد نظر جمع‌آوری شود. پس از جمع‌آوری داده‌ها، آنالیزهای مورد نیاز انجام می‌شود.

چرایی اجرای طرح مطالعاتی قلیان اکسیژن

وی درباره چرایی اجرای طرح مطالعاتی قلیان اکسیژن گفت: سال‌ها است علیه دخانیات مبارزه می‌کنیم و با اقداماتی در نظر داریم میزان مصرف دخانیات را کنترل و محدود کنیم. برنامه‌هایی با هدف کنترل دخانیات طی سال‌های گذشته مطرح شده اما شکست خورده‌اند. همچنین ممنوعیت‌های استعمال دخانیات اثربخش نبوده‌اند و جرائم مربوط به تخلفات دخانیاتی به خوبی اجرا نشده‌اند.

حیدری با بیان اینکه متأسفانه قلیان در کشور به ویژه در میان جوانان به وفور استعمال می‌شود، افزود: مصرف قلیان در جمعیت نوجوان در حال افزایش است. بررسی‌ها بیانگر این است تفاوتی در ارتباط با میزان مصرف قلیان در میان زنان و مردان وجود ندارد؛ این در حالیست که میزان مصرف سیگار در میان مردان نسبت به زنان ۱۰ برابر بیشتر است. آمار و ارقام بیانگر این است که حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد افراد بالای ۲۵ سال، چه مرد و چه زن قلیان استعمال می‌کنند.

رئیس مرکز تحقیقات پیشگیری و کنترل دخانیات دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی با بیان اینکه قلیان در میان جامعه ایرانی ورود کرده، افزود: قلیان در میان خانواده‌ها، اماکن تفریحی و جمعیت جوان کشور ورود کرده است. میزان دود هر وعده استعمال قلیان معادل استفاده از ۱۰۰ نخ سیگار است.

حیدری درباره تنباکوه‌های مورد استفاده در قلیان‌ها گفت: تنباکوها غیراستاندارد به حساب می‌آیند و عمدتاً با آلودگی‌های محیطی، میکروبی و قارچی همراه هستند. زغال‌هایی هم که در قلیان استفاده می‌شوند زمینه‌ساز مسمومیت با مونوکسید کربن هستند.

رئیس مرکز تحقیقات پیشگیری و کنترل دخانیات دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی افزود: متأسفانه در ارتباط با کنترل

مصرف قلبان هیچ برنامه‌ریزی کاملی وجود ندارد. با توجه به افزایش استعمال قلبان در میان جوانان و نوجوانان شاید بتوان گفت باید به انتظار افزایش بیماری‌های تنفسی و قلبی-عروقی در سنین جوانی بنشینیم. در حالی که بیماری‌های تنفسی و قلبی-عروقی معمولاً در دهه‌های پنجم یا ششم زندگی بروز می‌کنند. شرایط به واسطه استفاده از قلبان به نحوی است که افراد ۲۰ و ۳۰ ساله دچار برونشیت مزمن و بیماری‌های قلبی هستند.

دستگاه قلبان اکسیژن «تایید نهایی» را نگرفته است

حیدری با بیان اینکه عوارض مصرف قلبان باید در کانون توجه قرار گیرد، افزود: بهره گرفتن از راهکارها و روش‌های علمی در جهت کنترل مصرف دخانیات باید در کانون توجه قرار گیرد. به نظر می‌رسد قلبان اکسیژن شاید بتواند جایگزین قلبان‌های دخانی شود.

وی تأکید کرد: در حال حاضر، دستگاه قلبان اکسیژن «تایید نهایی» را نگرفته است. اگر نتایج تحقیقات و شرایط طوری باشد که این دستگاه جایگزین قلبان‌های دخانی شود، یک گام موثر در جهت حفظ سلامتی جامعه به حساب خواهد آمد. اما در مجموع اظهار نظر درباره قلبان اکسیژن منوط به بررسی‌های کامل‌تر بوده و نتایج تحقیقات؛ ملاک تصمیم‌گیری در این باره خواهد شد.

منبع: همشهری آنلاین

انتهای پیام/